
VEILEDER FOR PÅRØRENDESAMTALER

Denne veilederen er ment som en støtte for ansatte i helse- og omsorgstjenestene i møte med pårørende om pårørendes egne behov. I slike møter bør det legges vekt på at ansatte formidler støtte og forståelse, og gir pårørende hjelp til å ivareta seg selv. Målet er at pårørende opplever at de blir sett, hørt og ivaretatt.

Pårørendes rettigheter til informasjon er blant annet hjemlet i Pasient og brukerrettighetsloven kapittel 3, Helsepersonelloven § 10 samt Helse- og omsorgstjenesteloven §3-6, punkt 1.

Nedenfor følger en veileder for samtale der innbyggeren/pasienten/brukeren har samtykket, og en der innbyggeren/pasienten/brukeren ikke har samtykket til samtale med pårørende.

Pårørendesamtaler skal journalføres etter gjeldende lovverk og rutiner i den enkelte kommune/avdeling

PÅRØRENDESAMTALE <u>MED</u> SAMTYKKE
Vi ønsker å tilby en pårørendesamtale, der vi har fokus på deg og dine behov som pårørende. Du står selvsagt fritt til å ta opp det du ønsker å snakke om. Da den du er pårørende til <i>har gitt sitt samtykke</i> til å dele informasjon med deg, skal jeg svare deg så godt jeg kan på de spørsmålene du har rundt han/henne. Er det noe jeg ikke kan svare på nå, undersøker jeg saken og informerer deg når jeg vet.
Hvordan har du det?
Hvilke endringer har sykdommen ført til i hverdagslivet ditt/deres? (Eks. rutiner, døgnrytme, felles måltider, fordeling av praktiske oppgaver, besøk av helsepersonell i hjemmet, økonomi, utdanning, jobb, sosialt samvær, fritidsaktiviteter, ferie osv.)
Hvilke støttespillere har du i nettverket ditt? Har du noen å snakke med, gå tur med osv?
Har du behov for hjelp? Hvilken? Hvem kan bidra?
Hva vet du om utfordringene/sykdommen og behandlingen?
Er det forhold ved sykdommen som du synes er spesielt vanskelig å håndtere? (Eks. fysiske eller psykiske symptomer, nedsatt funksjonsnivå, endret tankesett og væremåte, medisiner og annen behandling, oppgaver knyttet til pleie og oppfølging osv.)
Hvordan ivaretar du deg selv? (Eks. kosthold, fysisk aktivitet, sosialt liv, søvn, kroppslige plager, energi osv.)
Har du noen å snakke med om situasjonen?
Får du den informasjonen du har behov for? (Av oss, innbygger/pasient/bruker, leger osv.)

Hva ønsker du informasjon om av meg? (Eks. innbygger/pasient/bruker sin tilstand, diagnose, behandlingsopplegg, rutiner på avdelingen, endringer i innbyggers symptomer, tilbud til pårørende osv.)
Har du informasjon som er viktig for deg å få formidlet til oss?
Ønsker du å involvere deg i behandlingen? Hvis ja, på hvilken måte? (Eks. bli informert om nye tiltak, delta på ansvarsgruppemøter, kjøre innbygger til avtaler osv. (Informere om at det er helt i orden om de ikke ønsker det)
Vet du hvem du kan ringe til dersom du/dere har behov for hjelp? (Eks. meg, fastlege, ambulant akutt team, pårørendeorganisasjoner, Infohjelpen)
Kjenner du til tilbudene vi har til pårørende og andre tilbud som finnes i kommunen? (Eks. kurs, pårørendesenter mm. Dele ut informasjonsmateriell om det fins)
Kunne du tenke deg å møte andre som står i lignende situasjon som deg? (om ønskelig informere om mulig likeperson, brukerorganisasjon o.l.)
Hvor ofte ønsker du en pårørende samtale? Skal vi avtale neste samtale nå, skal du ta kontakt eller skal jeg ta kontakt?
Vi avtaler neste møte..... Bare ring meg eller avdelingen ved behov (forsikre deg om at pårørende har riktig kontaktinformasjon) Informere om at det skrives et journalnotat etter samtalen, og spør om den som har vært med i samtalen ønsker en kopi

PÅRØRENDESAMTALE <u>UTEN</u> SAMTYKKE
Vi ønsker å tilby en samtale med deg der vi har fokus på deg og dine behov som pårørende. Du står selvsagt fritt til å ta opp det du ønsker å snakke om. Da den du er pårørende til <i>ikke har gitt sitt samtykke</i> til at vi kan dele informasjon om han/henne, vil vi gi deg generell informasjon om diagnose (dersom den er kjent for deg), behandlingsmetode og rutiner hos oss.
Hvordan har du det?
Hva vet du fra før av? (Det er alltid lov å snakke om det de vet fra før av selv om de ikke har gitt samtykke)
Hvilke endringer har sykdommen ført til i hverdagslivet ditt/deres? (Eks. rutiner, døgnrytme, felles måltider, fordeling av praktiske oppgaver, besøk av helsepersonell i hjemmet, økonomi, utdanning, jobb, sosialt samvær, fritidsaktiviteter, ferie osv.)
Hvilke støttespillere har du i nettverket ditt? Har du noen å snakke med, gå tur med osv? Har du noen å snakke med om situasjonen?
Har du behov for hjelp? Hvilken? Hvem kan bidra?

Er det forhold ved sykdommen som du synes er spesielt vanskelig å håndtere? (Eks. fysiske eller psykiske symptomer, nedsatt funksjonsnivå, endret tankesett og væremåte, medisiner og annen behandling, oppgaver knyttet til pleie og oppfølging osv.)
Hvordan ivaretar du deg selv? (Eks. kosthold, fysisk aktivitet, sosialt liv, søvn, kroppslige plager, energi osv.)
Får du den informasjonen du har behov for? (Av oss, innbygger/pasient/bruker, leger o.s.v.)
Hva ønsker du informasjon om av meg? (Eks. behandlingsopplegg, rutiner på avdelingen, tilbud til pårørende osv.)
Er det noe informasjon som er viktig for deg å formidle til oss?
Ønsker du å involvere deg i behandlingen? Hvis ja, på hvilken måte? (Eks. bli informert om nye tiltak, delta på ansvarsgruppemøter, kjøre innbygger/pasient/bruker til avtaler o.s.v. (Informere om at det er helt i orden om de ikke ønsker det)
Vet du hvem du kan ringe til dersom du/dere har behov for hjelp? (Eks. meg, fastlege, ambulant akutt team, pårørendeorganisasjoner)
Kjenner du til tilbudene vi har til pårørende og andre tilbud som finnes i kommunen? (Eks. kurs, pårørendesenter mm. Dele ut informasjonsmateriell om det fins)
Kunne du tenke deg å møte andre som står i lignende situasjon som deg? (om ønskelig informere om mulig likeperson, brukerorganisasjon o.l.)
Hvor ofte ønsker du en pårørende samtale? Skal vi avtale neste samtale nå, skal du ta kontakt eller skal jeg ta kontakt?
Vi avtaler neste møte..... Bare ring meg eller avdelingen ved behov (forsikre deg om at pårørende har riktig kontaktinformasjon) Informere om at det skrives et journalnotat etter samtalen, og spør om den som har vært med i samtalen ønsker en kopi

[Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Kapittel 3. Rett til medvirkning og informasjon - Lovdata](#)

[Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Kapittel 3. Rett til medvirkning og informasjon - Lovdata.](#)

[helsepersonelloven - Søkeresultat - Lovdata](#)